

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Orationibvs Variis, Et Ignitis aspirationum iaculis ad Deum, Deiparam
Virginem Mariam, cæterosq[ue] Sanctos - exercitijs item diuersis, tum
maximè Paßionis Dominicæ, eiusq[ue] matris, refertißimus

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Actio gratiarum pro acerrimo dolore, quo cor pijssimæ Virginis correptum
fuit, dum Christum acri, valida, & horribili voce se derelictum, seq[ue]
sitire clamantem audiret: dum & lancea exiguo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45928](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45928)

Actio gratiarum pro acerrimo dolore & animi egritudine qua cor pyssime virginis correptū deuasabatur, dum Christum acri, valida & horribili voce se derelictum, seq. sire clamantem audiret, dum spiritu Patri commendato, dissolui eum & lancea exiguo temporis interiecto spacio confedi cerneret.

T H R E N O S X V I I I .

Templum Spiritus sancti sacratissimum, thalame filij Dei ornatissime, Patris palatium iucundissimum, Trinitatis amcenissimum triclinium quod sibi præparauit, ædificauit & consecrauit altissimus, amabilissima & pudicissima virgo Maria: Memento quæso incomprehensibilis, indeficientis acerrimiq; doloris, quo misera, absorpta consumebaris & tabescebas, dum densis obuolutus & obrutus tenebris, mundus vniuersus à sexta ad Nonam vsq; horam, tribus his continuis horis, Christi parens, afflictissima & immaculata virgo, ceu fidei columna immobilis iuxta crucem filij lachrymis indefinenter affluens, constantiam seruans, patientiam tenens, fidelitatem exhibens, charitatem demonstrans, profundos trahens gemitus, dolens anxie & compatiens intimè, sursum in cruce filij spiritum suspensa eidemq; concrucifixa. Sed qui mœstissima Domina per stare poteras tres has continuas & eo amplius horas tenebrosas, hodie toties doloris gladio cõfecta, crucifixa, vulnerataq; vna cū filio? Vnde tanta tibi fortitudo? Nunquid cor ferreū aut saxeu habuisti? forsitan truces illi atq; horridi clauī & te pariter ita detinebant in cruce filij tui, vt collabi non posses. Ac verò multò fortius amor potentissimus, ipsa quoq; morte fortior, te sustinuit, vt cadere nequires, vt constanti animo & corpore peristeres.

Verūm recordare nunc tristissima mater quā vehemens afflictionū vnda, deficiente hac tenebrosa caligine, animā tuā peruagata sit, atq; percurrerit, dum pœnarū suarū (quæ continuè multiplicabantur, & vsq; ad animā penetrantes crescebant) magnitudine & acerbitate deuictū lachrymosa voce clamantē audires filium: *Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?* O, o, sacratissima & tenerima virgo, quam in immensam amaritudinis abyssum existimabo penitus tunc te demersisse, quā profunda suspiria & crebros singultus cū profusis lachrymis ad cœlestē patriam direxisset: quā piæ & tristissimas quærimonias ipsi destinasse? dum tuus & Dei Patris Filius non vt filius Dei, non vt regis filius, nō vt amicus Dei, immò ne vt pauper quidem seruus Dei, sed vt sceleratus, vt mortis reus, tanquā Dei inimicus & mortuus à corde tā miser adū in modū in crucis patibulo pendēs, nō à creaturis vniuersis modo, sed etiā à dulcissimō Patre suo, cuius natura bonitas est & misereri proprium, se in tā horribili dolore & angustia intolerabili ab omni releuamine & solatio derelictū exclamaret, cuius tamen voluntatē nunquā vei ad momentū transgressus erat, immò quem digno iustitiæ famularu semper conuerat, qui & virtutes omnes perfectissime pro diuina eius voluntate operatus erat.

Attamen vt arbitrōr verbo isto amaritudinis & doloris, clamore hoc alto & plāctu amaro declarare & testatū reddere voluit immensum suū in nos amorē, quo in hisce tam immanibus tormentis & cruciatibus, semetipsum propter nos omni cōsolatione subtrahere, reliquisset, demersisset & resignasset: quo etiā eorū nobis acerbitatem, intentionem, magnitudinem, & multitudinem insinuaret: quò deniq; mentis nostræ somnum discerneret, lapidea corda nostra tui ad compassionē emolliret.

Memento

Ioan. 19.

Psal. 21.
Matth. 27.
Marc. 15.

Psal. 49.

Memento insuper ô inclita regina Martyrum, quantis etiam euestigid fueris coarctata angustijs, quanto mater dulcissima intimæ & maternæ compassionis ardore succensa, dum sub hæc æstuantem sicim quærenti, nec ipsa opitulari poteras, neque aliquem qui vel aqua guttula, in morigera hac necessitate, eius præmortuâ refrigeraret linguam, haberes: dum etiâ conspiceres sæuissimos illos hostes ad explendum malitiosi sui pectoris virus mortiferum, spongiam aceto cû felle mixto impletam, dulci eius ore administrare: O quâra amaritudine animam tuâ tunc insatiabiles illi Iudæi repleuerûnt, qui dulcissimo filio præ acerrima siti in mortem deficienti tam amarum poculum miscuerunt. O miranda & à seculo inaudita atrocitas, felle & aceto potare moriêrem O beluina sæuitia, humanam naturam penitens deserens & oblita. O ingratitude execrabilis pro tam innumeris (vt sacra vndique pandit & contestatur pagina) in eos à profapia suæ exordio profusis beneficijs. Et & acerbitas sitis huius ante alia tormenta sua magis omnia afflictiua. Heu ad quantam inopiam spontè redactus est filius tuus mundi totius conditor?

Matt. 27.
Ioan. 19.

O quàm feruenti cum desiderio & sancta cupidine omnem medullam ossium tuorum, sanguinemq; virginei cordis tui in melleum commutasses potum, si quiuisses, quo os dilecti tui felle & aceto exacerbatum edulcasses. Quàm lubenti animo haud dubiè te totam in dulces lachrymas resolui permisisses, quo suauis eum patione refouisses. Quàm impatiabili ergo angore te correptam existimo, dum nullo ei pacto subuenire valeres, præsertim ad eò exiccato & penitens exhausto, quem tam delectabiliter olim virginali lacte potasti?

Sed ô intemerata virgo, ô electissima Dei mater, quomodo indignus & vermiculosus tuus serpens immensum illud acerbissimorum dolorum tuorum pelagus demerit: quibò quomodo densis circumseptus tenebris diuino sine lumine illud perlustrare valebo, quod te circumuallatam operuit & demersit? dū conturbaris vitam animæ tuæ gustato amaritudinis poculo, & verbo, *consummatum est*, prolato, expalescere, cunctis viribus deficere, te destituere, amarissima agonia & ineffabili pressura cum morte configere, toto corpore exarescere, gratissimū eius vultum mortis operiri imagine, sanctissimos oculos carbunculis clariores imminentis mortis obtenebrari acerbitate, & tandem nobilissimo deitatis templo, pijsimo corde suo dirissimè moris aculeo perforato, forti clamore super humanam virtutem & consuetudinem in alto emisso, amara separatione spiritum spontaneè cœlesti Patri reddere: dum etiam conspiciebas in ipsa spiritus exhalatione, cuncta eius membra contremiscere præ doloris magnitudine ex singulis membris ad cor eius reflexi, & transmissi, corpus eius marcescendo ad ima vergere, & pedum clavis maiori sui pondere inhzere, caput eius spinolentum in sacrum eius pectus decidere.

Psal. 68.

Ioan. 19.

O quàm excessiuus dolor tunc vndique te penetravit: O quanta angustiae vehementia tota concussa es & contremuisti: Quanto impetu, quàm præpropero lapsu penè exanimè non ambigo te humi corruisse. Quomodo præ concepto dolore non crepuerit, immò in mille scissuras cur nò frustratim conscissum fuerit virgineum & longè pijsimum cor tuum, admirari satis nequeo. Nullatenus autem hæsito intensissimum hunc tui materni pectoris cruciatum tuum, tibi non medico tempore intercluisse anhelitum, præripuisse loquelâ, obturasse seu obstruxisse auditum; pudicissimo tuo visu caliginosas offudisse tenebras, intima tua vsque ad diuisionem animæ & spiritus perfluxisse & penetrasse, eundemq; te afflictione quavis

***

morte

morte acerbiorē, excruciasse. Immo arbitror omnem illum amarissimæ passionis imperum, qui quasi torrens natum tuum impleuerat & inebriarat: nunc eo deserto ac extincto te sub cruce stantem, cum omni violentia effluxisse, in te redundasse, se colligisse & quiescisse, atque suo impetu præualidè humi te prostrauisse.

Reuerà nemo mortalium, nulla creaturarum ò virgo beata præter te vel cognoscere, vel credere potest nec explicare, quàm horribili tunc potissimum innocentissima anima tua sit transvulnerata dolore. Verùm nec sic miserè afflicta exinde in tuto eras: Infiluit enim maternis tuis præcordijs alius illicò sæuisissimus doloris gladius, dum cernebas crudeles milites ad confringenda nati, tui crura ferociter accurrere, pro maiori scilicet, ipsi deum infigari malefactori, ac latroni, irriganda contumelia, impijssimis idè Iudæis sanguinarijs canibus procurantibus, quasi tanti reus esset facineris, quod in viuo corpore dignè castigari nequiverit, vt proinde necesse fuerit in extinctum cruciando defæuire.

Ea de causa impius eo tempore & superbus quidam miles, tuas haud dubiè ipsi supplices & lugubres, pro dilecto filio ne confringeretur, effusas preces contemnens, crudeli lancea latus eius dextrum aperuit, Pontificum magis captans gratiã, quibus certa mortis eius referre cupiebat indicia, quàm tuis cæterarumq; piarum mulierum precibus & vberibus lachrymis à tyrannica impietate reflecti. At, ò pia mater, quis cogitando consequi poterit, quanta tunc percussa fueris mœstitudine & angustia, quàm dire eadem lancea in anima tua deuotissima sauciata sæuit. Nil enim doloris hinc perferensit filij tui corpus, quippe quod emortuum & insensibile erat, sed tua ipsius anima & cor, quæ in eius tunc demorabantur corpore, eadem lancea transfuulnerabantur. Magis enim anima tua sanctissima erat vbi amabat, quàm vbi animabat. Quàm inestimabili etiam sub hæc proculdubiè corripiebaris cordis angore, dum sanguinolenta lancea ex mellifluo extracta latere, sanguinem confestim cōtymyrida aqua lachrymosis tuis aspiciebas oculis. O viscera materna dulcissima atque tristissima, quàm innumeris die hac estis lanceata vicibus, quàm miserandū in modum contorta & excruciatã, quot attrita & vexata singultibus, quot depasta doloribus, quot mœroribus exusta, quàm vehementis amoris ardore liquefacta, quàm grauissimo passionis pondere compressa, & instar vix in feruentissimas & profusas lachrymas expressa. Pro quibus omnibus, laudo, benedico, glorifico, & superexalto vos in æternum & ultra, milliesq; millies, cum omni amore super sanctissimæ Trinitatis & vniuerso affectu te venerantium & amantium saluto te sancta & immaculata virgo, Amen.

Pro extinctione ac nece omnium prauorum desideriorum, inclinationum ac vitiorum: pro seruenti & pura dilectione gloriosa virginis, & pia maternaq; eius custodia in omni necessitate & mortis hora, præcatio XVIII.

Fateor ò potentissima regina cælorum, ò gloriosa imperatrix Angelorum, ò promptissima aduocata reorum, ò beata & vnica spes miserorum (si requiris ablati pignoris interfecti filij tui causam) peccata mea interfecerunt vnigenitum tuum creatorem & viuificatorem meum. Ego debui, & ipse soluit: Ego peccaui & multis mortibus dignus fui: Sed ne ego morerer, pijsissimus filius tuus pro me mortem subiit. Ego quidem reus sum sanguinis eius innocentissimi. Super te etiam induxi calamitatem hanc maximam. Ecce enim nec in aliquo quidè tibi pepercit, nec sibi. Verùm licet ego sum causa malorum horum, ipsius nihilo fecius immensa.